

Záruka končí v říjnu. Testy za 300 milionů půjdou do koše

TOMÁŠ SVOBODA

VČERA 10:31

Nespotřebované dodávky antigenních testů za stovky milionů korun mají ve skladech některé domovy pro seniory a zařízení sociálních služeb. Zboží přijde o záruku použitelnosti už v říjnu.

Dvě vlny plošného testování na covid zažili klienti a zaměstnanci domovů pro seniory loni před Vánoci. Veřejné zdravotní pojišťovny za nákup dvou milionů antigenních testů od firmy Abbott zaplatily 290 milionů korun. Dodávky tehdy provázely nejasnosti. Nyní podle zjištění Seznam Zpráv hrozí, že jich desítky tisíc skončí v koši. Podle veřejně dostupné smlouvy vyšel pojišťovny každý kus na 145,20 koruny, včetně daně.

Jak sdělil ředitel Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký, testy expirují v říjnu. „Považuji za pravděpodobné, že tu za měsíc budou minimálně desetitisíce kusů, které se nečinností vyhodí,“ uvedl pro Seznam Zprávy.

Asociace podle Horeckého pojišťovny na problém opakovaně upozornila. „Kolegové v létě několikrát psali, že testy už nevyužijí a mohou se dostat někam jinam, jenže zdravotní pojišťovny si s tím nevěděly rady. Odkazovaly se na závěrečné vyúčtování,“ dodal.

V domovech se znovu povinně testuje od začátku září, nejde už o plošnou akci. Týká se jen neočkovaných klientů a zaměstnanců a těch, kteří nemoc v posledních 180 dnech neprodělali. Oproti konci loňského roku je to pouhý zlomek lidí.

Naočkovaných je přes 92 procent klientů a 65 procent zaměstnanců sociálních služeb. Mnohé domovy už teď tuší, že dodávky spotřebovat nestihnou. „Z našich dvou zařízení budeme vrátet testy za necelého půl milionu korun,“ uvedla ředitelka jihočeského Domova důchodců Dobrá Voda Jana Zadražilová.

Naopak třeba v brněnském Domově pro seniory Foltýnova testy už před měsícem spotřebovali. „Průběžně si testy dokupujeme. Naposledy jsme brali pětistovku asi před měsícem. Brzy budeme potřebovat další,“ uvedla ředitelka Jana Bohuňovská. Podle Horeckého je však takových domovů menšina.

Špatná koordinace dodávek tak může veřejné pojišťovny připravit o desítky milionů korun, které pochází z veřejných zdrojů. Kolik testů přesně zatím v domovech leží ladem, není jasné. „Celková čísla jako asociace k dispozici nemáme,“ řekl Horecký.

„Kolegové v létě několikrát psali, že testy už nevyužijí a mohou se dostat někam jinam, jenže zdravotní pojišťovny si s tím nevěděly rady.“ JIŘÍ HORECKÝ, ŘEDITEL ASOCIACE POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Přesný počet nemá k dispozici ani Všeobecná zdravotní pojišťovna. „Čísla o spotřebě testů se neustále vyvíjí. Sběr dat probíhá na základě vykazovaných úkonů. Pro podrobnější statistiky musíme odkázat na Oborovou zdravotní pojišťovnu, která je

sběrem průběžných dat pověřena a měla by mít podrobnější přehled,“ uvedla Iwona Navrátilová z tiskového oddělení VZP.

Zástupci OZP zatím na dotazy nereagovali.

Pojišťovny se vypořádají s každým poskytovatelem sociální péče zvlášť. „Proběhne výpočet rozdílu vykázaných výkonů, vrácených dodaných testů a souhrnu dodaných testů. Poskytovateli, který nevykázal příslušný počet výkonů či nevrátil nespotřebované testy, bude vypočtena výše náhrady vzniklé škody, jejíž úhradu budou zdravotní pojišťovny požadovat,“ vysvětlila Navrátilová.

Spor o vyúčtování

Jenže domovy se teď s pojišťovnami dohadují o tom, kolik testů skutečně spotřebovaly. Potvrzuje to ředitel litvínovského domova a člen prezidia asociace Vladimír Vopelka. „Zatím se neshodujeme v počtu námi vykázaných a jimi uváděných,“ uvedl. V litvínovském zařízení podle odhadů ředitele nestihnou spotřebovat asi tři procenta testů z původní jedenáctitisícové dodávky.

Správnost vyúčtování ještě komplikuje fakt, že zařízení mohla antigenními testy prověřovat i návštěvy, ale pojišťovně je nebylo možné vykazovat. Na testování rodinných příslušníků služby dostaly dotace z ministerstva práce a sociálních věcí.

Podle Vopelky některé domovy později nakoupily komerční testovací sady, protože testování díky proplácení úkonů od pojišťoven představovalo dobrý byznys. „Rozumím některým zařízením, že na tom mohla vydělat. Je to věcí pojišťoven a ministerstva zdravotnictví, jaký systém si nastavily,“ doplnil Vopelka.

Otazníky provázely už samý začátek plošného testování v seniorhousech a dalších sociálních zařízeních. Začalo loni v listopadu a skončilo už na začátku prosince. Zpozdilo se kvůli debatám o platbě za testy.

Dlouho chyběla odpověď na základní otázku: Kdo se jako první dohodl na nákupu testů s americkým výrobcem, společností Abbott. Sjednání obchodu spadalo do doby, kdy ministerstvo zdravotnictví vedl Roman Prymula. Ten však od transakce dával ruce pryč.

Úřad už po taktovkou ministra Jana Blatného pak v listopadu doladřoval podmínky nákupu. Zdravotní pojišťovny nakonec uzavřely smlouvu se společností Avenier. Přes ni šla celková částka 319 milionů korun. Přesně 290 milionů korun včetně daně od ní putovalo americkému výrobcu, necelých třicet milionů Avenier inkasoval za rozvoz testů.

Jakým způsobem a jestli vůbec nyní distributor přebere expirující testy, zatím zůstává nejasné. „Případná redistribuce nespotřebovaných antigenních testů od zařízení sociálních služeb je tématem naší aktuální komunikace se zdravotními pojišťovnami. Informací, kolik testů budou zařízení vracet, nedisponujeme,“ uvedl mediální zástupce společnosti Avenier Martin Nesrsta.

Vládní představitelé zatím neupřesnili, zda je pro testování v domovech připravená nějaká další hromadná objednávka. Ministr zdravotnictví Adam Vojtěch (za ANO) přitom řekl, že se s dalším prověřováním neočkovaných klientů i pečovateli počítá. „Bude to dál fungovat, jak je nyní nastaveno. Neočkovaní se budou testovat každý týden,“ sdělil ministr.

Zdroj: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/covidove-testy-za-300-milionu-korun-cast-zustala-nepouzita-a-skonci-v-kosi-174787>